

A társulathoz érkezett könyvajándékok: **SIEGMETH K.**, Az abauj-torna-gömöri barlangvidék, különös tekintettel Torna vidékére és az aggteleki barlangra. — **H. CONWENTZ**, Untersuchungen über die fossilen Hölzer Schwedens. — **J. FELIX** és **H. LENK**, Ueber die tektonischen Verhältnisse der Republik Mexico.

V. VÁLASZTMÁNYI (rendkívüli) ÜLÉS 1892 NOVEMBER 23-ÁN.

Elnök: **Dr. SZABÓ JÓZSEF**.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter úr sürgető leiratára az 1895-ik országos kiállítás rendezésére egy bizottsági tag kijelölését illetőleg, ennek elintézése végett a társulat elnöke választmányi ülést hívott össze.

A választmány a társulat elnökét óhajtotta a bizottsági tagság elfogadására megnyerni, a ki azonban bokros teendői miatt e tisztséget nem fogadhatván el, a választás egyhangulag az alelnökre esett.

BÖCKH JÁNOS köszönve a benne helyezett bizalmat, a bizottsági tagságot a jelenlevő választmányi tagok élénk éljenzése mellett elfogadta.

VI. VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS 1892 DECEMBER 7-ÉN.

Elnök: **Dr. SZABÓ JÓZSEF**.

A folyó ügyek elvégzése után az e. titkár jelenti, hogy az Országos Iparegyesület 50 éves fennállásának f. é. december 18-án megtartandó ünnepélyére a társulatot meghívta. A választmány megbízásából az elnök, az alelnök és az e. titkár fogják az ünnepélyen a társulatot képviselni.

A könyvtárba érkezett ajándék-könyv: **HAYNALD**-observatorium közleményei 1892. VI. füzet.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK A M. KIR. FÖLDTANI INTÉZETBŐL.

Az országos részletes földtani felvételek a 186-ik lapon közölt felvételi tervzet értelmében a nyáron folytatódtak, s geologusaink az ősszel visszatértek felvételi területeikről.

Ő cs. és ap. kir. Felsege f. é. november hó 29-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával és földmivelésügyi m. kir. miniszter úr ő nagyméltóságának előterjesztése folytán **dr. SCHAFARZIK FERENCZ** intézeti tagnak az osztálygeológusi címet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Az 1892. évi állami költségvetésről szóló 1892. évi XIV. t. cz. által a m. kir. földtani intézet keretében egy újabb osztálygeológusi állás rendszeresítettén, erre a földmivelésügyi m. kir. miniszter úr ő nagyméltósága 1892 december 13-án kelt 68003 IV10. sz. rendeletével **dr. SZONTAGH TAMÁS** eddigi segédgeológust, az ezen kinevezés folytán üresedésbe jött harmadik segédgeológusi állásra pedig **dr. PRIMICS GRÖRNY**, a kolozsvári muzeum segédőrét méltóztatott kinevezni.

Az ujonnan szervezett geologia-agronómiai osztály részéről **INKEY BÉLA** főgeológus előleges tájékoztató utazása után a mezőhegyesi ménes birtokán kezdte meg működését, melynek végeztével Debreczen környékén folytatta tanulmányait;

TREITZ PÉTER, ez osztály ösztöndijasa, geologia-agronómiai irányban való további kiképztetése végett Németországban, Hessenben és Poroszországban tanulmányozta a felvételi területeket s a laboratóriumban az eljárást. Innét visszatérve kezdetleg INKEY BÉLA főgeológus mellett részt vett a felvételen, később Magyar-Óvár környékén önállóan működött.*

A nagyméltóságú földmivelésügyi miniszterium véleményezés végett leküldvén a m. k. kereskedelemügyi miniszteriumnak a hazai építési anyagok megvizsgálása céljából egy kőzetkísérleti állomás szervezése iránti átiratát, intézetünk örömmel felajánlotta közreműködését ebben a gyakorlati életre fontos ügyben.

Ugyancsak a nagyméltóságú földmivelésügyi miniszterium felszólítása következtében alkalom nyílt az Alföldön furandó ártézi kútak ügyében nyilatkozhatni, s az ekörüli munkálatoknál a fokozottabb állami ellenőrzést ajánlotta ebben a közegészség tekintetében oly igen fontos ügyben. A törvényhatóságokhoz intézett miniszteri rendelet csakugyan ily értelemben rendelkezik.

Kiadványaink közül a közel multban a következők jelentek meg:

A m. kir. földtani intézet évkönyve X. kötet 3. füzet: Pusztá-Szt.-Lőrincz talajtérképezése, INKEY BÉLA-tól. — A m. kir. földtani intézet évi jelentése 1891-ről — Gaura Galgó környékének (16 zóna XXIX. rovat 1:75.000) földtani térképe, felvette néhai DR. HOFFMANN KÁROLY kir. főgeológus, melynek megjelenésre való előkészítésében lepte meg a halál. — Kőrösmező és Bogdán vidékének (12. és 13. zóna XXXI. rovat 1:75.000) földtani térképe, felvette s a magyarázó szövegét írta dr. POSEWITZ TIVADAR, kir. segédgeológus. — A m. kir. földtani intézet könyv- és térképtárának III. pótcímjegyzéke, összeállította BRUCK JÓZSEF, hivataltsízt.

Szakértői véleményadások és kiküldetések. Az igazgatóság véleményes jelentést tett a harkányi fürdő védterületének ügyében, melyben a geologiai szakértő MATYASOVSZKY JAKAB, nyug. kir. osztály-geológus volt; továbbá a LOSER JÁNOS, nemkülönbén HOFFMANN JAKAB és URBÁN SÁMUEL, budaörsi keserűvíz kútjaik védterülete ügyében.

T. RÓTH LAJOS, kir. főgeológus a zólyom megyei Szénás községben előfordult földcsuszamlás, továbbá a Nagyszében városában mélyfúrás útján szándékolt víz nyerhetés ügyében mondott véleményt.

GESSELL SÁNDOR, kir. bánya-főgeológus, a diósgyőri korona-urodalom területén előforduló palabányák megvizsgálása s az üzem megindítását célzó véleményét adta be.

HALAVÁTS GYULA, kir. osztálygeológus a somogymegyei Kaposvár, Iuth, Falu-Hídvég és Város-Hídvég, valamint a torontálmegyei Pancsován tervbe vett ártézi kútak ügyében lett kiküldve.

DR. SCHAFARZIK FERENCZ, kir. osztálygeológus a Herkulesfürdő környékén előforduló kőzetmállási termékek minőségéről és használhatóságáról nyilatkozott.

* Társulatunk örömmel vesz tudomást kir. intézetünk eme öröndetes fejlődéséről, mely még intenzivebb lenne, ha egyszer helyiségének kérdése is megoldatnék. Örömdnk még fokozódik az által, hogy a kitüntetett és kinevezett intézeti tisztviselők társulatunk legbuzgóbb tagjai közé tartoznak. Fogadják e helyen is legőszintebb üdvözlötünket!

DR. POSEWITZ TIVADAR, kir. segédgeologus a Bakonyban, Szent-Gál határában felfedezett barlangot vizsgálta meg.

DR. SZONTAGH TAMÁS, kir. osztálygeologus, a Budapest fő- és székváros X. kerületi előljáróságának megkeresése következtében a BÖSZÖRMÉNYI PÁL és érdektársainak DREHER ANTAL ellen vizelvonás végett emelt panasz ügyében eszakértőnek küldetett ki.

Ajándékok. SEMSEY ANDOR úr, tudományos intézetünk nagylelkű pártfogója, ki intézetünk fejlődése érdekében már is annyi szépet és jót tett, újabban ismét fényes jelét adta az intézet iránt érzett jóindulatának akkor, amidőn építőanyaggyűjteményünknek külföldi építő kövekkel tavaly megkezdett szaporítását az idén is lehetővé tette, felajánlván e célra 1000 forintot. Két tagja intézetünknek :

DR. SCHAFARZIK FERENCZ és DR. SZONTAGH TAMÁS lettek ennek következtében kiküldve és pedig az előbbeni északi Olaszországba, az utóbbi Felső-Ausztria-, Salzburg-, Tirol- és Kelet-Bajorországba, hogy ott a hirneves kőbányákat tanulmányozva gyűjtsenek. A kiküldetés eredményeként már eddig is számos, felette érdekes kőkoczká érkezett, melyeket a Societa degli operai scalpellini Triestben, a Gregersen és Schwarz-czég Fiumében, nemkülönben Luca Beltrami képviselő és műépítész úr Rómában is szaporítani sziveskedtek.

Az iparilag használható anyagok gyűjteményét gyarapították : DR. SZONTAGH TAMÁS és DR. SCHAFARZIK FERENCZ, kir. osztálygeologusok.

A bányageologiai gyűjteménynek ajándékozott SEMSEY ANDOR úr kapnikbányái stefanitet és szinaranyat tartalmazó érczet; oroszországi termés ezüstöt s a krassó-szörénymegyei Ogradina mellett mosott aranyport. — KIENAST FERENCZ úr Budapesten, egy a Don mentéről Novicerkaskról való anthracitot.

POSEPNY FERENCZ, cs. k. bányatanácsos úr Bécsben, a híres katroncza-tömsz mélyebb, már felhagyott szintjéről származó 4 drb. csiszolt telérmintát.

Ösemlős-csontokat kaptunk : STEINGASSNER KÁLMÁN igazgató urtól, Török-Becsén (Elephas-csontokat);

A KAPOSVÁRI ÁLLAMI FŐGYMNASIUM IGAZGATÓSÁGÁTÓL és ÖRVÉNY IVÁN gimn. tanár urtól Zentán.

Egyéb gyűjteményeinket a következő urak gyarapították : DIVALD KÁROLY FIAI urak Eperjesen egy kövült fatörzszsel; HOFMANN RAFAEL bányai igazgató úr Bécsben, egy a lupényi szénbánya felett előforduló stalaktittel; az ALDUNAI VASKAPU-SZABÁLYOZÁS FŐVÁLLALATA ORSOVÁN, a juczsi sellőből való szikladarabbal, mely utóbbiért különben HERBERT F. főmérnök és SZEMERE osztálymérnök uraknak is különös köszönettel tartozunk.

DR. BOTHÁR SAMU, városi orvos úr Beszterczebányán 2 drb. farkasfalvai (Zólyom megye) gipszet; — ORTHMAYER ALAJOS kohótiszt úr Resiczán, egy az ottani hengerműben képződött aczélfűrészpor-stalagmitet ajándékozott.

Fogadják a megnevezett urak szivességükért e helyen is a kir. földtani intézet köszönetét.

De nemcsak mi kaptunk, hanem mi is ajándékoztunk, jelesen a svéd és norvégiai kőzetanyag feleslegéből főtanintézeteink geologiai tanszékeinek nagyobb gyűjteményt, továbbá több középiskolának hazai kőzetekből álló petografiai gyűjteményt, készségesen támogatván ekkép is a közoktatás ügyét.